

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2007. február 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A 7 rb. hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt az I.r. vádlott és társai ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2006. május 10. napján kihirdetett KB.II.290/2004/153. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A IV.r. vádlott cselekményét folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettének, a VII.r. vádlottnak az első fokú ítélet rendelkező rész 2/ pontjában értékelt cselekményét folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettének **minősíti**.

A VII.r. vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetést halmazati büntetésként tekinti kiszabottnak.

Egyebekben az első fokú ítéletet a IV.r., az V.r., a VII.r. és a VIII.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

Az V.r. vádlottat kötelezi a másodfokú eljárás során felmerült 5.500 (ötezer-ötszáz) Ft, a VIII.r. vádlottat 5.500 (ötezer-ötszáz) Ft, míg a VII.r. vádlottat 7.500 (hétézer-ötszáz) Ft bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2006. május 10. napján kelt KB.II.290/2004/153. számú ítéletével a IV.r., az V.r. és a VIII.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés büntettében, ezért őket 6-6 hónapi - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. A VII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. bűnsegédként megvalósított hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettében, és 2 rb. hivatali vesztegetés büntettében, ezért őt 1 évi és 6 hónapi - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy végrehajtás esetén az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte.

Az elsőfokú bíróság eljárta még az I.r., a II.r., a III.r., és a VI.r. vádlottakkal szemben is, akik vonatkozásában az ítélet 2006. május 10. napján - fellebbezések hiányában - első fokon jogerőre emelkedett.

A kihirdetett ítéletet a katonai ügyész tudomásul vette, míg a IV.r., az V.r., a VII.r. és a VIII.r. vádlottak, valamint védőik felmentés érdekében fellebbezést jelentettek be ellene.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.215/2004. számú átiratában az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta, míg a bejelentett fellebbezéseket megalapozatlannak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól mentesen állapította meg ítéleti tényállását, törvényesen minősítette a vádlottak cselekményeit. Álláspontja szerint az időmúlásra figyelemmel helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a IV.r., a VIII.r., valamint a VII.r. vádlottaknál lehetőséget látott a szabadságvesztés büntetések felfüggesztésére. Felhívta ugyanakkor a figyelmet, hogy az elsőfokú bíróság törvényellenesen függesztette fel az V.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést, mivel a terhére rótt bűncselekmény elkövetésekor próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés hatálya alatt állt. Ugyanakkor ez a másodfokú eljárásban a súlyosítási tilalomra figyelemmel nem orvosolható.

A másodfokú nyilvános ülésen a IV.r. vádlott védője perbeszédében a felmentés érdekében bejelentett fellebbezését továbbra is fenntartotta. Álláspontja szerint lehetetlen, hogy regisztráció nélkül fogadhatott soron kívül látogatókat a IV.r. vádlott, erre vonatkozó bizonyítékok nem kerültek elő. Érvelése szerint ezért nem az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadja. Azt az álláspontját fejtette ki, hogy az elsőfokú ítélet azért megalapozatlan, mivel a katonai tanács az általa megállapított tényekből további tényekre tévesen következtetett. A rendelkezésre álló vádlotti vallomásokat kétségesnek tartotta, mivel őket először tanúként hallgatták ki, majd ezt követően kerültek megvádolásra. Indítványozta a IV.r. vádlott bizonyítékok hiányában való felmentését.

Az V.r. és a VIII.r. vádlottak védője a felmentés érdekében bejelentett fellebbezését továbbra is fenntartotta. Álláspontja szerint az első fokú ítélet megalapozatlan, mivel a bíróság több fontos kérdést nem tisztázott. Ezek közül kiemelőnek tartotta, hogy nem került tisztázásra, hogy a vádlottak átkerülése az ún. nyílt körletbe, jogszerű volt-e vagy sem. Álláspontja szerint az sem tisztázott, hogy védenicei tisztában voltak-e azzal, hogy a pénzt hivatalos személy, az I.r. vádlott fogja kapni. Véleménye szerint a VII.r. vádlott védenceire tett terhelő vallomása ellentmondásos, e két vádlott részéről fel sem merülhetett, hogy áthelyezésük nem jogszerűen történik. Amennyiben a felmentésre irányuló indítványát a bíróság nem fogadná el, úgy a védenceivel szemben kiszabott büntetések enyhítésére tett indítványt, figyelemmel arra is, hogy az V. és VIII.r. vádlottak magatartása legfeljebb a Btk. 253.§ (1) bekezdése szerinti alapesetként értékelhető.

A VII.r. vádlott védője fenntartotta az alapeljárásban kifejtett azon véleményét, hogy a VII.r. vádlott fenyegetés hatása alatt követte el a cselekményét, ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság büntethetőséget kizáró ok miatt védencét mentse fel az ellene emelt vád alól. Felhívta a figyelmet továbbá arra, hogy védence

végig együttműködött a hatóságokkal, akinek közreműködése miatt sikerült az I.r. vádlott felelősségét megállapítani.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a másodfokú nyilvános ülésen jelen lévő képviselője az átiratban foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján. Felülbírálata azonban a Be. 349.§ (1) bekezdése alapján csak az ítéletnek a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részére terjedt ki.

A felmentés érdekében bejelentett fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az első fokon eljáró katonai tanács helytelenül alkalmazta a büntetőeljárás törvény rendelkezéseit, amelyek lehetővé teszik az írásbeli tanúvallomás megtételét. 2004. október 21-én ugyanis tanú meghallgatást tartott, amely során tanú1-t kihallgatta. A Be. 85. § (5) bekezdése szerint a bíróság engedélyezheti, hogy a tanú szóbeli kihallgatását követően, vagy helyette írásban tegyen vallomást. Ebben az esetben a tanú a vallomását saját kezűleg leírja és aláírja, vagy az elektronikus okirat formájában elkészített vallomását minősített elektronikus aláírással látja el, vagy a tanúnak más módon leírt vallomását a bíró vagy közjegyző hitelesíti. Az elsőfokú bíróság nem e szabályok szerint járt el, amikor kihallgatta tanú1-t a vádlott és védője, valamint a katonai ügyész távollétében, tárgyaláson kívül, mintegy pótolva a tanú tárgyaláson való megjelenését. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa e tanúvallomást a bizonyítékok köréből a Be. 78.§ (4) bekezdése alapján kirekesztette. Ugyanakkor a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok is megfelelően alátámasztották a VII.r. vádlott terhére megállapított bűncselekményeket, ezért e bizonyíték kirekesztése nem tette megalapozatlanná az elsőfokú ítéletet.

Ugyancsak eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor 2006. január 10-én és 2006. március 9-én megtartott tárgyalásán nem nyilatkozatta a résztvevőket, hogy kéri-e az előző tárgyalási jegyzőkönyv ismertetését, és az említett jegyzőkönyvek ismertetésre nem kerültek. A Be. 287.§ (5) bekezdése alapján az elnapolt tárgyalást a tárgyalás legutóbbi részéről készült jegyzőkönyv ismertetésével kell folytatni, ha megszakítása óta 8 napnál hosszabb idő telt el, és az ismertetést az ügyész, a vádlott és a védő indítványozza. Az eljáró büntetőtanács elnöke e lehetőséget az érdekelteknek ezen a tárgyalási napokon nem biztosította. Ugyanakkor a másodfokú bíróság álláspontja szerint ez az eljárási szabálysértés az eljárás lefolytatására nem volt érdemi kihatással, ezért nem volt szükséges emiatt az ítélet hatályon kívül helyezése.

Az elsőfokú bíróság egyebekben az eljárási szabályokat betartva széleskörű bizonyítási eljárás eredményeként mérlegelési jogkörében állapította meg a tényállást. A IV.r. vádlott vonatkozásában a Be. 291.§ (2) bekezdése alapján az

elsőfokú bíróság helyesen értékelte bizonyítékként a nyomozás során tanúként tett vallomását, mivel eljárási jogaira akkor megfelelően kioktatásra került. E vallomásában önmagát bűncselekmény elkövetésével vádolta, melyet alátámasztott a tárgyaláson kihallgatott a II.r. vádlott vallomása is. Ezért nem foghatott helyt a védő azon indítványa, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítéletben írt tényállástól eltérő tényállás alapján mentse fel a IV.r. vádlottat az ellene emelt vád alól.

Nem értett továbbá egyet a másodfokú bíróság az V. és VIII.r. vádlottak védőjének az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadó fellebbezésével sem. E vádlottak tekintetében a bíróság elsősorban a VII.r. vádlott önmagát is terhelő vallomásra alapította a tényállást. Az elsőfokú bíróság az ép gondolkodás és logika szabályainak megfelelően értékelte a bizonyítékokat, értékelő tevékenységéről megfelelően számot adott az ítéletben, ezért ítélete mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól. A másodfokú bíróság a Be. 352.§ (3) bekezdése szerint csak azokkal a tényekkel kapcsolatban értékelhető az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyekre bizonyítást vett fel, kivéve, ha az iratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján a vádlottat felmenti vagy az eljárást megszünteti. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú katonai tanács ítélete megalapozott, az V., VIII.r. vádlottak védőjének a védenői felmentése érdekében bejelentett fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásból helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére, azonban részben tévesen minősítette cselekményeiket. A IV.r. vádlott vonatkozásában az ítélet III. tényállási pontja azt rögzíti, hogy a IV.r. vádlott 4 alkalommal soron kívüli beszélőként, összesen 20.000 Ft-ot juttatott az I.r. vádlottnak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért fennállnak a Btk. 12.§ (2) bekezdésében írt folytatólágosság megállapításának törvényi előfeltételei, ezért az első fokú ítéletet megváltoztatva a IV.r. vádlott terhére rótt hivatali vesztegetés büntetett folytatólágosan elkövettként értékelte és ennek megfelelően minősítette.

Hasonlóan a VII.r. vádlottnak az első fokú ítélet rendelkező rész 2/ pontjában írt bűncselekményét is a másodfokú bíróság eltérően értékelte. E bűncselekményt az elsőfokú bíróság 2 rb-ként értékelte, azonban a VI-VII. tényállási pontokban leírt magatartásával a VII.r. vádlott ugyanazon hivatalos személynek, az I.r. vádlottnak juttatott pénzt. Egy jogellenes kapcsolat létéről lehet beszélni, ezért az irányadó bírói gyakorlatra figyelemmel nem jön létre bűnhalmazat a rövid idő alatti több elkövetés esetén. A jogtalan előny nyújtására két alkalommal került sor, ezért szintén fennállnak a Btk. 12.§ (2) bekezdésében írt folytatólágosság megállapításának törvényi feltételei. Ezért a másodfokú bíróság a VII.r. vádlott vonatkozásában a 2 rb hivatali vesztegetés büntetteként értékelt cselekményeket folytatólágosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettének minősítette. Egyéb eltérő, és enyhébb jogi minősítés megállapítására a másodfokú bíróság nem látott törvényi lehetőséget, ezért az V. és VIII.r. vádlott védőjének kapcsolódó indítványa nem foghatott helyt.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú katonai tanács ítéletének 25. oldalán kifejtettekkel. Eszerint az V., Huszár VII.r. és a VIII.r. vádlottak a cselekményük elkövetésekor nem álltak büntethetőséget kizáró kényszer vagy fenyegetés hatása alatt. Az elsőfokú bíróság helyesen vetette el a büntethetőséget kizáró ok megállapítására irányuló védői indítványokat. A másodfokú bíróság ugyanilyen okok miatt nem értett egyet a VII.r. vádlott védőjének a nyilvános ülésen tett azon indítványával, hogy a másodfokú bíróság e büntethetőséget kizáró ok miatt a VII.r. vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel.

Az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében figyelembe vehető bűnösségi körülményeket, és az V.r. vádlott kivételével helyesen szabott ki a vádlottakkal szemben próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést. Nem utalt ugyanakkor arra, hogy a cselekmény elkövetésekor, vagy pedig annak elbírálásakor hatályos jogszabályokat alkalmazta-e. Megállapítható, hogy a cselekmény elkövetésekor enyhébb büntetőjogi következményekkel fenyegette a törvény a vádlottak terhére rótt bűncselekményeket, ezért helyesen - a Btk. 2.§-ára figyelemmel - az akkor hatályos büntetőjogi szabályok az irányadók a vádlottak cselekményeinek elbírálására.

A IV.r., a VII.r. és a VIII.r. vádlottak vonatkozásában kiszabott 6-6 hónap, illetve 1 év 6 hónap börtönbüntetés - 2-2 évi próbaidőre felfüggesztve - alkalmas a Btk. 37. §-ában írt büntetési célok elérésére, azonban attól enyhébb büntetés már nem szolgálná a speciális és generális prevenció elveit. Ezért a büntetések enyhítésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság elmulasztotta ítéletében megállapítani, hogy a VII.r. vádlottal szemben halmazati büntetést szabott ki, ezért a halmazati büntetésre utalást a másodfokú bíróság ítéletében pótolta.

Az V.r. vádlott tekintetében tévedett az elsőfokú bíróság, amikor vele szemben kiszabott szabadságvesztést próbaidőre felfüggesztette. Cselekménye elkövetésekor ugyanis felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt állt, mivel a Budapesti XX-XXI-XXIII. kerületi Bíróság az 1996. december 18. napján jogerős 3.B.XX.138/1995/68. számú ítéletével 7 hónapi - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. A Btk. 90.§ a/ pontja alapján a büntetés végrehajtása akkor nem függeszthető fel, ha szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt, vagy felfüggesztésének próbaideje alatt követik el. Ugyanakkor súlyosítási tilalom folytán a Be. 354.§ (4) bekezdés c/ pontja szerint felfüggesztett szabadságvesztés helyett végrehajtandó szabadságvesztés nem szabható ki a másodfokú eljárásban a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában. Az elsőfokú bíróság ezen hibáját tehát a másodfokú bíróság nem orvosolhatta, arra csak felülvizsgálati eljárásban kerülhet sor.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokainál fogva - a IV.r., az V.r., a VII.r. és a VIII.r. vádlottak tekintetében helybenhagyta.

Az V.r., a VIII.r., a VII.r. vádlottak kirendelt védőjének a másodfokú eljárásban való közreműködésével kapcsolatos bűnügyi költség megfizetésére a Be. 338.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság e vádlottakat kötelezte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2007. február 21.

Dr. Ruzsás Róbert hb. ezredes sk. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. alezredes sk. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. alezredes sk. bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a IV.r., az V.r., a VII.r. és a VIII.r. vádlottak vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a szabadságvesztések kivételével végrehajtható.

Budapest, 2007. február 21.

. Ruzsás Róbert hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő